

М.О. Максимчук, студ.
Науковий керівник – д.е.н., проф., І.В. Жиглей
Житомирський державний технологічний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНОГО СТАНДАРТУ «ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ»

Інтегрована звітність є новаторською звітністю для суб'єктів господарювання, а тому питання організації формування відповідної звітності є актуальним. На цю проблему значно впливає відсутність законодавчого врегулювання положень інтегрованої звітності на національному рівні нормативно-правових документів, оскільки єдиним документом, що встановлює вимоги до інтегрованої звітності є міжнародний стандарт «Інтегрована звітність». Розглядаються організаційні засади підготовки інтегрованої звітності. Враховуючи вимоги міжнародного стандарту з інтегрованої звітності зроблено спробу визначити основні організаційні етапи формування такої звітності, що дозволяють структуровано та логічно представити інтегровану звітність. Запропоновано на підприємствах, що складають інтегровану звітність вести графік формування такої звітності. Крім того, важливим є розробка внутрішньої політики з питань визначення суттєвості, що здійснюється шляхом застосування професійного судження. Відповідна внутрішня політика призначена розкривати процес суттєвості в інтегрованому звіті для того, щоб процес прийняття рішень про включення або виключення питань був зрозумілим користувачам звіту.

Ключові слова: інтегрована звітність; організація формування інтегрованої звітності; організація подання інтегрованої звітності; міжнародний стандарт з інтегрованої звітності.

Постановка проблеми. Правильна організація процесу підготовки інтегрованої звітності має важливе значення для представлення якісної та достовірної інформації у інтегрованому форматі. На відміну від інших форм звітності єдиним джерелом, що встановлює організаційні та методичні вимоги до складання інтегрованого звіту є проект Міжнародного стандарту з інтегрованої звітності.

Саме тому відсутність чітко встановлених нормативно-правових норм та законодавчого регулювання порядку та обов'язковості складання інтегрованої звітності передбачає, що така звітність може складатися за допомогою диспозитивних норм. Сутність диспозитивних норм полягає у встановленні окремих норм поведінки, прав та обов'язків, які передбачають свободу вибору та розпорядження. Тому, у зв'язку з цим, питання регулювання змісту інтегрованої звітності, і організаційних вимог до складання залишаються актуальними для розгляду.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Серед вітчизняних науковців питанням організації підготовки інтегрованої звітності підприємства, подальшого розвитку та вивченням проблемних аспектів переходу до інтегрованої звітності приділяють увагу такі науковці: І.О. Дземішкевич [13], К.В. Безверхий [1, 15], Р.О. Костирко [14], В.В. Євдокимов, С.Ф. Легенчук, Д.О. Грицишен, О.М. Барішнікова [2] та Ф.Ю. Сафанова [17]. Крім того, оскільки в основі інтегрованої звітності лежить соціальна відповідальність бізнесу, важливого значення мають публікації І.В. Жиглей щодо інтегрованої звітності [5, 11, 12], соціальної відповідальності [6–9] та сталого розвитку [4].

Постановка завдання. Мета дослідження – сформулювати організаційні вимоги до складання та подання інтегрованої звітності на базі міжнародного стандарту «Інтегрована звітність» та праць вчених-економістів. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- визначити вимоги до формування інтегрованої звітності;
- розробити організаційні етапи формування інтегрованої звітності.
- розглянути внутрішні документи підприємства для формування інтегрованої звітності

Викладення основного матеріалу. Інтегровану звітність варто розглядати як новий підхід до формування корпоративної звітності бізнесу, що надає можливість компаніям використовувати її в якості інструменту структуризації інформації про діяльність підприємства відповідно до стратегічних завдань, моделі бізнесу та управління організації. Інтегрована звітність спрямована на відображення даних про організацію, умов функціонування та всіх факторів, що впливають на

створення цінності за допомогою комплексного підходу. Дослідження взаємозв'язків між бізнес-моделлю та стратегіями організації, її всебічна оцінка сприяє кращому розумінню суб'єкта господарювання та можливостей відповідати вимогам часу та ризикам.

Для встановлення єдиного підходу до формування інтегрованої звітності підприємства необхідним є розроблення послідовних кроків до впровадження методики і організації формування такої звітності. Під кроками впровадження інтегрованої звітності підприємства варто розуміти систему заходів, які спрямовані на забезпечення функціонування системи підготовки інтегрованої звітності.

Зокрема, К.В. Безверхий визначає такі етапи формування інтегрованої звітності:

1) удосконалення облікової політики, визначення періодичності формування інтегрованої звітності; розробка процесу встановлення суттєвості; визначення формату та змісту такої звітності; розробка контрольних заходів, що підтверджують інтегровану звітність;

2) визначення процесу збору інформації та відповідальних за неї осіб; визначення часових рамок інтегрованої звітності; визначення меж звітності; складання графіка надання інформації та формування інтегрованої звітності [1].

Загалом, етапи організації підготовки інтегрованої звітності мають реалізуватися в межах загальної стратегії розвитку, специфіки діяльності суб'єкта господарювання. Тому, на підприємстві варто розробити та узгодити на рівні вищого керівництва детальні кроки формування такої звітності.

Зокрема, Ф.Ю. Сафанова [17] виділяє такі організаційні процедури формування інтегрованої, а саме: 1) формування робочої групи для формування звітності; 2) розробка концепції звітності: визначення тем, що будуть висвітлені; 3) затвердження графіка роботи з формування інтегрованої звітності; 4) формування запитів у підрозділи підприємства для отримання необхідної інформації; 5) зовнішнє затвердження інтегрованої звітності та її оприлюднення; 6) верифікація звітності внутрішніми аудиторами, її затвердження; 7) формування інтегрованої звітності; 8) збір і аналіз зібраної інформації; 9) відправка запитів у підрозділи підприємства, формування відповідальних осіб та термінів виконання запиту.

Відповідно до даних рекомендацій, першочерговою процедурою до підготовки інтегрованого звіту є призначення відповідальних осіб, тобто формування робочої групи з підготовки звітності. До завдань групи належать методологічні процедури зі складання інтегрованої звітності та організаційні процедури для забезпечення формування якісної інтегрованої звітності, а саме: розробка змісту інтегрованого звіту, затвердження графіка роботи з формування інтегрованої звітності.

Джерелами інформації для складання інтегрованої звітності є бухгалтерська (фінансова, статистична, податкова та екологічна звітність, звітність про працівників) та внутрішня управлінська звітності, а також накази, розпорядження по підприємству, стратегічні плани розвитку. Однак, з метою повного відображення даних про діяльність суб'єкта господарювання у інтегрованій звітності, включаючи дані про відокремлені підрозділи, варто збирати інформацію шляхом відправки запитів у підрозділи. Запити мають вміщувати у розрізі капіталів всю інформацію про підрозділи, що є суттєвою для відображення у інтегрованій звітності.

Після формування інтегрованої звітності важливим етапом є верифікація та затвердження звітності внутрішніми аудиторами. Відповідна процедура є важливою для контролю за дотриманням вимог Міжнародного стандарту з інтегрованої звітності і підтвердження достовірності даних, відображених у інтегрованому звіті.

Окрім зазначених вище етапів, варто розглянути такі рекомендації щодо підготовки інтегрованої звітності, а саме: 1) в інтегрованій звітності доцільно використовувати як фінансову інформацію про діяльність фірми, так і дані для підготовки МСФЗ-звітності. Використання єдиного інформаційного поля для цих цілей дозволить скоротити витрати на створення нового програмного продукту; 2) забезпечення взаємодії та комунікації різних підрозділів компанії для отримання інформації з метою підготовки інтегрованої фінансової звітності; 3) розкриття необхідної інформації в звітності щодо досягнення стратегічних цілей компанії (економічних, соціальних, екологічних); 4) розробка заходів щодо стійкого розвитку компанії на перспективу для представлення в інтегрованій звітності та надання відповідної інформації заінтересованим користувачам; 5) розробка регламенту моніторингу інформації інтегрованої корпоративної звітності для формування інформації щодо оцінки ризиків і можливостей забезпечення стійкого розвитку компанії [14].

Таким чином, на підприємстві для формування інтегрованої звітності необхідним є створення чітких організаційних процедур підготовки такої звітності, що забезпечує достовірність її формування.

На нашу думку, організація складання інтегрованої звітності передбачає дотримання двох послідовних етапів. Характеристика даних етапів із наведеним переліком заходів для її реалізації наведено у таблиці 1.

Таким чином, підготовка інформаційної бази для складання інтегрованої звітності та організація подання інтегрованої звітності є двома організаційними етапами для формування інтегрованої звітності. Так, перший етап організації складання інтегрованої звітності передбачає реалізацію наступних кроків: 1) розширення облікової політики підприємства та розробка робочих інструкцій та постанов зі складання інтегрованої звітності; 2) розробка внутрішньої політики з питань суттєвості; визначення переліку осіб, відповідальних за підготовку інтегрованої звітності, встановлення їх ролі та завдань; 3) формування процесу збору достовірної інформації; розробка заходів, що підтверджують достовірність інтегрованої звітності (внутрішній і зовнішній аудит); 4) визначення порядку узагальнення інформаційних даних та підготовки звітності за допомогою технічних засобів.

Таблиця 1

Етапи організації складання інтегрованої звітності

Етапи організації складання інтегрованої звітності	Перелік заходів	
	1	3
Етап 1. Підготовка інформаційної бази для складання інтегрованої звітності	розширення облікової політики підприємства	розробка робочих інструкцій та постанов зі складання інтегрованої звітності
	розробка внутрішньої політики з питань суттєвості	здійснюється шляхом застосовується професійного судження
	визначення переліку осіб, відповідальних за підготовку інтегрованої звітності, встановлення їх ролі та завдань	створення окремого підрозділу або призначення відповідальної особи за формування інтегрованої звітності на підприємстві
	формування процесу збору достовірної інформації	здійснюється шляхом надсилання запиту від головної компанії до філій, представництв, дочірніх компаній, а також їх підрозділів щодо отримання інформації про поточну та перспективну діяльність у розрізі всіх видів капіталу, що використовуються суб'єктом господарювання.
	розробка заходів, що підтверджують достовірність інтегрованої звітності	здійснюється шляхом проведення внутрішніх перевірок для запевнення внутрішніх користувачів інформації у тому, що інтегрований звіт містить достовірну інформацію. Підтвердження формування якісної інформації у інтегрованій звітності можна отримати за допомогою незалежного зовнішнього аудиту
	визначення порядку узагальнення інформаційних даних та підготовки звітності за допомогою технічних засобів	обумовлено використанням на підприємствах сучасних комп'ютерних програм обробки інформації, XBRL, що покращує способи створення, обробки, розподілу та аналізу інформації завдяки стандартизованому набору визначень, маркувань, розрахунків, посилай і контекстів, що застосовуються до індивідуальних цифрових й текстових даних

Закінчення табл. 1

1	2	3
Етап 2. Організація подання інтегрованої звітності	встановлення формату та змісту звіту	необхідно передбачити такий формат, який дозволить зосереджувати інформацію про ресурси, результати діяльності, стратегію та ризики у зрозумілому порядку.
	визначення періодичності формування інтегрованої звітності	передбачено проектом Міжнародного стандарту інтегрованої звітності. Так, інтегрований звіт повинен готуватися щорічно відповідно до циклу бухгалтерської звітності
	встановлення меж звітності	передбачає врахування двох аспектів: 1) межа, яка використовується для фінансової звітності; 2) можливості, ризики та результати, які виходять за межі підприємства, що надає фінансову звітність, які мають істотний вплив на здатність підприємства створювати цінність протягом певного часу.
	запровадження графіка формування інтегрованої звітності	розробляється на рівні підприємства, і закріплюється у наказі про облікову політику.

Під час виконання кожного з наведених етапів на підприємстві можуть виникати суперечливі питання щодо організації складання інтегрованої звітності, на які необхідно розробити уніфікований підхід щодо їх вирішення. Розглянемо деякі з етапів:

1. Розробка внутрішньої політики з питань визначення суттєвості здійснюється шляхом застосовується професійного судження.

Питання є суттєвим, якщо на думку вищого керівництва та осіб, наділених керівними функціями, воно має таку актуальність і важливість, що може суттєво вплинути на оцінку первинних користувачів звіту щодо здатності організації створювати цінність на короткострокову, середньострокову і довгострокову перспективу. Суттєві питання вимагають розкриття інформації. Характер і ступінь розкриття інформації в інтегрованому звіті будуть залежати від характеру питання і застосування всіх керівних принципів [16].

Визначення суттєвості з метою підготовки інтегрованого звіту, містить у собі:

- визначення відповідних питань (тобто, ті питання, що мали вплив у минулому, сьогоденні або можуть мати вплив у майбутньому на здатності організації створювати цінність протягом часу);
- оцінка важливості цих питань з точки зору їх відомих або потенційних впливів на створення цінності;
- пріоритетність питань, зазначених залежно від їхньої важливості з точки зору відомих або потенційних впливів на створення цінності [16].

Визначення суттєвості варто здійснювати щорічно та важливо розкривати процес суттєвості в інтегрованому звіті для того, щоб процес прийняття рішень про включення або виключення питань був зрозумілим користувачам звіту. Тому, інтегрований звіт має розкривати ту інформацію, що є суттєвою для оцінювання здатності організації створювати цінність в короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі.

2. Визначення переліку осіб, відповідальних за підготовку інтегрованої звітності, встановлення їх ролі й функцій передбачає створення окремого підрозділу або призначення відповідальної особи за формування інтегрованої звітності на підприємстві.

Безверхий К.В. вважає, що завданнями такого підрозділу (або відповідального працівника) будуть: а) створення чіткої та зрозумілої процедури формування інтегрованої звітності; б) визначення відповідальних осіб на кожному з етапів формування інтегрованої звітності та строки виконання, необхідні на даному етапі робіт; в) уточнення процесу визначення суттєвості; г) вибір стандарту формування звітності, визначення її формату та змісту;

г) визначення звітної періоду, термінів його формування та меж; д) організація процесу верифікації звітності [1].

Інтегрований звіт має визначити орган управління з наглядом за інтегрованою звітністю. Він може також містити звернення представників даного органу щодо таких питань:

- підтвердження своєї відповідальності за забезпечення цілісності інтегрованого звіту;
- підтвердження того, що він застосовує колективне судження для підготовки інтегрованого звіту та інформації в ньому;
- власну думку чи висновок стосовно того, чи даний звіт подається відповідно до проекту формату інтегрованої звітності [16].

3. Формування процесу збору достовірної інформації здійснюється шляхом надсилання запитів від головної компанії до філій, представництв, дочірніх компаній, а також їх підрозділів щодо отримання інформації про поточну та перспективну діяльність у розрізі всіх видів капіталу, що використовуються суб'єктом господарювання.

4. Розробка заходів, що підтверджують достовірність інтегрованої звітності має за мету проведення внутрішніх перевірок для запевнення внутрішніх користувачів інформації у тому, що інтегрований звіт містить достовірну інформацію. Крім того, підтвердження формування якісної інформації у інтегрованій звітності можна отримати за допомогою незалежного зовнішнього аудиту підприємства.

В цілому, аудиторська перевірка інтегрованої звітності передбачає дворівневу систему аудиторського контролю: внутрішній аудит – забезпечує оптимізацію ризиків, пов'язаних із соціально відповідальним веденням підприємницької діяльності, і контролює відповідність бізнес-процесів законодавчим нормам, правилам, стандартам (ISO, AA 1000); зовнішній аудит – визначає відповідність та достовірність показників, відображених у звітності, принципам Глобального договору і стандарту GRI [14].

Аудит нефінансових показників разом з фінансовими дає змогу побачити увесь комплекс проблем і своєчасно скоректувати стратегічні цілі [14].

5. Визначення порядку узагальнення інформаційних даних та підготовки звітності за допомогою технічних засобів обумовлено використанням на підприємствах сучасних комп'ютерних програм обробки інформації, зокрема, однією зі технологічних програм, які можуть використовуватися для складання інтегрованої звітності, є XBRL (Extensible Business Reporting Language).

Безверхий К.В. вважає, що XBRL покращує способи створення, обробки, розподілу та аналізу інформації завдяки стандартизованому набору визначень, маркувань, розрахунків, посилань і контекстів, що застосовуються до індивідуальних цифрових й текстових даних [15].

Таким чином, перший етап організації складання інтегрованої звітності спрямований на підготовку інформаційної бази, подальшої її структуризації за допомогою методичних способів та прийомів, інформаційних систем. Важливість даного етапу полягає у внутрішній регламентації складання інтегрованої звітності, розробці робочих інструкцій та постанов для формування інтегрованого звіту, закріплення відповідальних осіб або підрозділу, їх функцій за підготовку звітності,.

Розглянемо наступний етап – організація подання інтегрованої звітності, що передбачає наступні кроки до формування інтегрованої звітності, а саме: 1) встановлення формату та змісту звіту; 2) визначення періодичності формування інтегрованої звітності; 3) встановлення меж звіту; 4) підготовка графіка формування інтегрованої звітності; 5) перевірка звітності на предмет узгодженості форм, підписів і затвердження звітності; 6) встановлення термінів подання звітності адресату, способу представлення звітності.

Основними питаннями, на які варто звернути увагу під час реалізації даного етапу є:

1. При встановленні формату та змісту звіту необхідно передбачити такий формат, який дозволить зосереджувати інформацію про ресурси, результати діяльності, стратегію та ризики у зрозумілому порядку.

Зміст представлення інтегрованої звітності передбачає викладення інформації за розділами. Окрім цього, додаткова інформація у інтегрованій звітності може відображатися окремим пунктом у якості доповнення. Зміст побудови інтегрованої звітності зображено на рисунку 1.

Рис. 1. Зміст та формат представлення інтегрованої звітності [17]

Відповідно до даного рисунку варіантом представлення інтегрованого звіту є розподіл інформації на сім розділів з включенням окремо додаткової інформації. Культуру управління, позиціонування підприємства, мету, девіз розміщуються у розділах, що стосуються управління та загальної інформації про підприємство. В той час як бізнес-модель підприємства, результати діяльності, ризики та можливості складаються самостійно відповідальними особами. Аудиторський висновок слід розміщувати як окремих розділ для підтвердження надійності інформації.

Проте, кожна організація має змогу розробити інший формат представлення інтегрованого звіту шляхом включення або виключення інших, ніж на рисунку 1 інформаційних даних. Відповідна ситуація залежить від специфіки діяльності підприємства, структури наявного капіталу та проектів (соціальних або екологічних), які реалізує підприємство.

У зв'язку з цим відкритим залишається питання щодо форми представлення інтегрованих звітів: чи це має бути один комплексний звіт, чи додатковий, окремий звіт, який містить нефінансову інформацію. Більшість фірм, які складають соціальну звітність в Україні, обирають другий варіант [13].

2. Визначення періодичності формування інтегрованої звітності передбачено проектом Міжнародного стандарту інтегрованої звітності. Так, інтегрований звіт буде готуватися щорічно відповідно до циклу бухгалтерської звітності, проте багато принципів стандарту можуть застосовуватися безперервно.

Щорічна підготовка інтегрованого звіту не означає, що організація не повідомляє про зміни в своїй стратегії, управлінні, продуктивності та перспективах поки не підготується інтегрований звіт. Натомість, організації слід замислитись над застосуванням принципів інтегрованих звітності для всіх звітів і повідомлень, таких як звіти в реальному часі, що матимуть місце між публікаціями річних інтегрованих звітів [16].

3. Встановлення меж звітності передбачає врахування двох аспектів: 1) межа, яка використовується для фінансової звітності; 2) можливості, ризики та результати, які відносять на інші підприємства, зацікавлені або пов'язані з ними сторони, які виходять за межі підприємства, що надає фінансову звітність, які мають істотний вплив на здатність підприємства, що надає фінансову звітність, створювати цінність протягом певного часу [1].

Під межею звіту варто розуміти включення або виключення з інтегрованої звітності інформації про материнську, дочірню компанію, працівників, клієнтів тощо. Суб'єкт фінансової звітності відіграє ключову роль у визначенні меж звітності, тому що:

- Постачальники фінансового капіталу, першочергові користувачі інтегрованого звіту, інвестують кошти саме в суб'єкт фінансової звітності, а тому потребують інформацію про нього.
- Використання суб'єкту фінансової звітності надає інформації у фінансовій звітності атрибут якоря або точки відліку, до якої може бути прив'язана інша інформація в інтегрованому звіті в міру необхідності [16].

4. На нашу думку, графік формування інтегрованої звітності є внутрішнім нормативним документом, що розробляється на рівні підприємства, і закріплюється у наказі про облікову політику. Графік з інтегрованої звітності передбачає виокремлення послідовних дій щодо складання інтегрованої звітності із зазначенням термінів виконання, відповідальних осіб. Саме тому запровадження графіку інтегрованої звітності на підприємствах, що формують таку звітність допоможе простежити вчасність, результативність процесу формування інтегрованої звітності, а також налагодити роботу всіх відділів та відповідальних осіб для злагоджених дій.

Отже, другий етап формування інтегрованої звітності орієнтований на встановлення форми, змісту інтегрованої звітності, дотримання періодичності складання звітності відповідно до розробленого графіку.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, дослідивши та узагальнивши рекомендації щодо організації підготовки інтегрованої звітності, що висувалися вченими-економістами встановлено, що до основних організаційних процедур формування інтегрованої звітності необхідно віднести такі: 1) удосконалення облікової політики; 2) затвердження графіка роботи з формування інтегрованої звітності; 3) визначення процесу збору інформації та відповідальних за неї осіб; 4) визначення часових рамок та меж інтегрованої звітності.

Відповідно до досліджених рекомендацій запропоновано два послідовні етапи організації формування інтегрованої звітності, зокрема: підготовка інформаційної бази для складання інтегрованої звітності та організація подання інтегрованої звітності. Перший етап організації складання інтегрованої звітності спрямований на підготовку інформаційної бази, подальшої її структуризації за допомогою методичних способів та прийомів, інформаційних систем. Другий етап формування інтегрованої звітності орієнтований на встановлення форми, змісту інтегрованої звітності, дотримання періодичності складання звітності відповідно до розробленого графіку.

Запропоновано запровадження графіку інтегрованої звітності на підприємствах, що формують таку звітність. Графік з формування інтегрованої звітності допоможе простежити вчасність, результативність процесу формування інтегрованої звітності, а також налагодити роботу всіх відділів та відповідальних осіб для злагоджених дій.

Таким чином, у результаті проведеного дослідження можна зробити висновок про недостатність теоретичних основ для подальшого розвитку інтегрованої звітності. Зокрема, відкритими залишаються питання щодо організації та побудови інтегрованої звітності, запровадження єдиного стандарту для формування фінансової та нефінансової інформації.

Список використаної літератури:

1. *Безверхий К.* Інтегрована звітність підприємства: удосконалення організації і методики її складання / *К.Безверхий* // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 5. – С. 23–28.
2. *Євдокимов В.В.* Інтегрована звітність підприємств : монографія / *В.В. Євдокимов, С.Ф. Легенчук, Д.О. Грицишен, О.М. Баришнікова.* – Ж. : ЖДТУ, 2014. – 180 с.
3. *Жиглей И.В.* Бухгалтерский учет как информационная база социально ответственного управления / *И.В. Жиглей* // Международный бухгалтерский учет. – М. – 2010. – № 18 (150). – С. 50–61.
4. *Жиглей И.В.* Звітність з питань сталого розвитку та її оцінка / *И.В. Жиглей* // Бухгалтерський облік, контроль і аналіз у сучасній економічній науці та практиці : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 3–4 квітня 2014 р.: присвяч. 70-річчю каф. обліку підприємницької діяльності ; редкол.: *В.І. Єфіменко* та ін. ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2014. – С. 55–57.

5. Жиглей І. Поява моделі інтегрованої звітності компанії як виклик вимогам часу / І.Жиглей // Розвиток бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту у ХХІ-му столітті: тези виступів Міжнар. наук.-практ. конф. 6–7 листопада 2015 р. – 2015. – С. 145–146.
6. Жиглей І.В. Соціальна відповідальність бізнесу через призму бухгалтерського обліку / І.В. Жиглей // Вісник ЖДТУ / Економічні науки. – 2007. – № 4 (42). – С. 74–81.
7. Жиглей І.В. Соціальна відповідальність бізнесу як передумова становлення соціально-орієнтованої економіки в Україні / І.В. Жиглей // Вісник ЖДТУ / Економічні науки. – 2007. – № 3 (41). – С. 172–179.
8. Жиглей І.В. Соціально відповідальна діяльність: поняття, складові та передумови відображення у системі бухгалтерського обліку / І.В. Жиглей // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : Міжнар. зб. наук. пр. / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – Вип. 3. – Житомир, ЖДТУ, 2012. – С. 170–181.
9. Жиглей І.В. Соціальна відповідальність бізнесу в світлі теорій управління: обліковий аспект / І.В. Жиглей // Вісник Львівської комерційної академії : Зб. наук. пр. / Серія: Економічні науки. – Вип. 33. – 2010. – С. 222–233.
10. Жиглей І.В. Соціальна компонента річної звітності підприємства / І.В. Жиглей // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : Міжнар. зб. наук. пр. / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – Вип. 2 (8). – Житомир, ЖДТУ, 2007. – С. 276.
11. Жиглей І. Тенденції розвитку інтегрованого звітування в Україні та світі / І.Жиглей // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., 11 травня 2016 р. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – С. 98–100.
12. Жиглей І.В. Публічна звітність як інструмент відображення соціальної місії суб'єктів господарювання / І.В. Жиглей // Матеріали Ювілейної між нар. наук.-практ. конф., присвяченої 65-річчю Буковинської державної фінансової академії «Проблеми і перспективи розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції та світової фінансово-економічної кризи». – Чернівці : ПП «Технодрук». – 2009. – С. 261–263.
13. Інтегрована звітність як еволюція поняття «звітність» / І.О. Дземішкевич // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2014.
14. Костирко Р.О. Перспективи міжнародної інтегрованої звітності / Р.О. Костирко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» / Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2014. – № 794. – С. 181–187 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_27.
15. Безверхий К.В. Методичні засади формування інтегрованої звітності підприємства / К.В. Безверхий // Облік і фінанси. – 2014. – № 3. – С. 8–14.
16. Проект міжнародного формату інтегрованої звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://asyan.org/potrf/ОГЛЯДf/main.html>.
17. Сафанова Ф.Ю. Методика формування інтегрованого отчета : автореф. ... канд. економ. наук : 08.00.12 / Ф.Ю. Сафанова. – СПб. – 2014.

References:

1. Bezverhyj, K. (2014), "Integrovana zvitnist' pidpryjemstva: udoskonalennja organizacii' i metodyky i'i' skladannja", *Buhgalters'kyj oblik i audit*, No. 5, pp. 23–28.
2. Jevdokymov, V.V., Legenchuk, S.F., Grycyszen, D.O. and Baryshnikova, O.M. (2014), *Integrovana zvitnist' pidpryjemstv*, ZhDTU, Zhytomir, 180 p.
3. Zhyglej, Y.V. (2010), "Buhgalterskiy uchet kak informatsionnaya baza sotsial'no otvetstvennogo upravleniya", *Mezhdunarodnyy bukhgalterskiy uchet*, No. 18 (150), pp. 50–61.
4. Zhyglej, I.V. (2014), "Zvitnist' z pytan' stalogo rozvytku ta i'i' ocinka", *Proceedings of the III International science-and-practical conference "Buhgalters'kyj oblik, kontrol' i analiz u suchasnij ekonomichnij nauci ta praktyci"*, M-vo osvity i nauky Ukrainy, DVNZ "Kyiv. nac. ekon. un-t im. Vadyma Get'mana", KNEU, Kyiv, Ukraine, pp. 55–57.

5. Zhyglej, I. (2015), "Pojava modeli integrovanoi' zvitnosti kompanii' jak vyklyk vymogam chasu", *Proceedings of the International science-and-practical conference "Rozvytok buhgalters'kogo obliku, ekonomichnogo analizu ta audytu u XXI-mu stolitti"*, 6–7 November 2015, pp. 145–146.
6. Zhyglej, I.V. (2007), "Social'na vidpovidal'nist' biznesu cherez pryzmu buhgalters'kogo obliku", *Visnyk ZhDTU. Ekonomichni nauky*, No. 4 (42), pp. 74–81.
7. Zhyglej, I.V. (2007), "Social'na vidpovidal'nist' biznesu jak peredumova stanovlennja social'no-orijentovanoi' ekonomiky v Ukraini", *Visnyk ZhDTU. Ekonomichni nauky*, No. 3 (41), pp. 172–179.
8. Zhyglej, I.V. (2012), "Social'no vidpovidal'na dijal'nist': ponjattja, skladovi ta peredumovy vidobra-zhennja u systemi buhgalters'kogo obliku", *Problemy teorii' ta metodologii' buhgalters'kogo obliku, kontrolju i analizu. Mizhnarodnyj zbirnyk naukovyh prac'. Serija: Buhgalters'kyj oblik, kontrol' i analiz*, Vol. 3, pp. 170–181.
9. Zhyglej, I.V. (2010), "Social'na vidpovidal'nist' biznesu v svitli teorij upravlinnja: oblikovyj aspekt", *Visnyk L'vivs'koj komercijnoi' akademii'. Zbirnyk naukovyh prac'. Serija ekonomichna*, Vol. 33, pp. 222–233.
10. Zhyglej, I.V. (2007), "Social'na komponenta richnoi' zvitnosti pidpryjemstva", *Problemy teorii' ta metodologii' buhgalters'kogo obliku, kontrolju i analizu. Mizhnarodnyj zbirnyk naukovyh prac'. Serija: Buhgalters'kyj oblik, kontrol' i analiz*, Vol. 2 (8), p. 276.
11. Zhyglej, I. (2016), "Tendencii' rozvytku integrovannogo zvituvannja v Ukraini ta sviti", *Proceedings of the IV International science-and-practical conference "Stan i perspektyvy rozvytku oblikovo-informacijnoi' systemy v Ukraini"*, TNEU, Ternopil', Ukraine, pp. 98–100.
12. Zhyglej, I.V. (2016), "Publichna zvitnist' jak instrument vidobrazhennja social'noi' misii' sub'ektiv gospodarjuvannja", *Proceedings of the International science-and-practical conference "Problemy i perspektyvy rozvytku nacional'noi' ekonomiky v umovah jevrointegracij' ta svitovoi' finansovo-ekonomichnoi' kryzy"*, Chernivci, Ukraine, pp. 261–263.
13. Dzemishkevych, I.O. (2014), "Integrovana zvitnist' jak evoljucija ponjattja "zvitnist'", *Visnyk Universytetu bankivs'koj spravy Nacional'nogo banku Ukrainy*.
14. Kostyrko, R.O. (2014), "Perspektyvy mizhnarodnoi' integrovanoi' zvitnosti", *Visnyk Nacional'nogo universytetu "L'vivs'ka politehnika"*, No. 794, pp. 181–187, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_794_27
15. Bezverhyj, K.V. (2014), "Metodychni zasady formuvannja integrovanoi' zvitnosti pidpryjemstva", *Oblik i finansy*, No. 3, pp. 8–14.
16. "Proekt mizhnarodnogo formatu integrovanoi' zvitnosti", available at: <http://asyan.org/potrf/OGLJaDf/main.html>
17. Safanova, F.Yu. (2014), *Metodika formirovaniya integrirovannogo otcheta: Author's abstract*, Sankt-Peterburgskiy gosudarstvennyy ekonomicheskij universitet, St. Petersburg, Russia.

МАКСИМЧУК Марина Олександрівна – студентка ОКР «Магістр» Житомирського державного технологічного університету.

Наукові інтереси:

- нефінансова звітність;
- інтегрована звітність;
- соціальна відповідальність.

Стаття надійшла до редакції 22.09.2016.